

בעזה"ת

בירור דברים

דבר הלכה בענין
איסור ההשתפות בבחירות לכנסת המינים

מאת הגאון הגדול מרביץ תורה לאלפים
רבי שמעי' גרינבוים שליט"א
דומ"ץ בהתאחדות הרבנים דארצה"ב

יצא לאור על ידי
מחלקת ההסברה שע"י היהדות החרדית בארה"ק
פעיה"ק ירושלים תובב"א
סיון תשנ"ו לפ"ק

בתוכן

חובת ההתחזקות בימים אלו

סגולת עם ישראל נגד העמים

מובן הגלות שאנו נתונים בו

השלש שבועות הלכה היא ואינו אגדה

כללות האיסור ב"יהרג ואל יעבור"

גם גדול בישראל יכול לטעות

סדר החקיקה במדינה דמוקרטית

ביאור ענין התחברות לרשעים

לפני עור לא תתן מכשול

נטפל לדבר עבירה

הצהרת אמונים

ההצהרה היא הכרה במדינה וחוקות הגוי

גודל ההשתתפות בבחירות בז"פ ב"יהרג ואל יעבור"

שליח לדבר עבירה

עבודתה בכך

למיגדר מילתא

לקיחת כספים מהשלטון

לא תסור

ברשות הרה"ג חכמי ורבני הישיבות, תלמידי הישיבות, מורי ורבותי, אחי ורעי.

— א —

בנבואת ירמיה הנביא כתיב (ירמיה ז' כ"ח) אבדה האמונה ונכרתה מפיהם. ויש על זה פירוש מצדיקי קדמאי, מדוע "אבדה האמונה", משום ש"נכרתה מפיהם". כי העדר הדיבור בעניני האמונה היא הגורמת לחסרונה והשכחתה. ומאידך גיסא, כתיב (תהלים קט"ז י'), האמנתי כי אדבר. איככה מגיעים לאמונה, כאשר "אדבר", עצם הדיבור בעניני אמונה מחזק אמונת הלב, כי האמונה אינה מהדברים שבעל פה בלבד, אלא עיקרה ויסוד היסודות שלה היא בלב, אלא שהדיבור מזה נחוץ להביא השפעה על הלב.

בדורו של בעל ה"יטב לב" היה יהודי נכבד בשם ר' יונתן בנימין עסטרייכער, שדרכו היה תמיד למחות בעירו על פירצות בדת וללחום נגד הפורצים בחומת היהדות, אך משום מה היה נראה בעיניו כי מחאותיו אינן עושות רושם ולמעשה אינן מועילות, בא לו יהודי זה אל בעל ה"יטב לב" ושח לפניו על שאינו רואה שום תוצאות למעשה במחאותיו, ומה תועלת כי ימשיך בזה. ענהו ה"יטב לב": קח לך משל, מאויבי תחכמי, הרי כל אחד יודע כי ממשלת פולין הגדולה נתחלקה לגזרים והיתה במשך הרבה דורות חלק ממדינת רוסלאנד וחלק ממדינת רייטשלאנד אף-על-פי-כן היו הפריצים ויוצאי חלציהם אחריהם מתאספים מדי שנה בשנה ביום קבוע והיו מכריזים: אין אנו מכירים בכיבוש ארצינו בידי זרים, "פולין היא ארץ עצמאות"! כמובן שהדבר היה לשחוק בעיני כל, כל אחד ידע כי כל זה הוא חוכא ואטלולא. שהרי אפילו עצמאות של ד' אמות על ד' אמות לא היתה להם. ברם הם לא הפסיקו את כינוסם והכרותם מדי שנה.

אמר לו ה"יטב לב": וכי איזו תועלת היה להם בדבריהם?! אעפ"כ ידעו הם כי בשעה שיפסיקו להכריז הכרותם, תיפסק גם בהם עצמם התקווה שיזכו אי פעם לעצמאות, ואם מדברים וחוזרים על הדברים מדי פעם נשארת התקווה בלב שיזכו לעצמאות, וכך הוה, שזכו לבסוף להקים ממשלת פולין עצמאית, הקיימת עד היום הזה.

הוא הדין אצלך — סיים ה"יטב לב" — לפעמים אין האדם מרגיש שיש תועלת בדבריו, ברם וודאי עצם הדיבור והמחאה, לא ימלט שלא יפעל בלב מאן

דהו, אם לא עכשיו יפעל לאחר זמן, והעתיד יוכיח עד כמה היתה השפעה להדיבורים.

אף אנו בנידון דידן, אם אנו מקיימים עתה "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו" לשוחח על הענין של אמונה בביאת משיח צדקנו, כדאי כבר שנבארו קצת יותר באריכות, אך תחלה עלי להקדים הקדמה קצרה:

— ב —

בדורות הקודמים כלל לא עלה על המחשבה הצורך להתחזק בענינים אלו, כי הדבר היה פשוט ומוכן מעצמו, שעם ישראל שונה בתכלית משאר אומות העולם. אין הפשט בלבד שעם ישראל הוא "מין" אומה אחרת. לא. זהו "סוג" אחר לגמרי. כמו שה"צומח" אינו סוג "דומם", וה"מדבר" אינו סוג "חי", כך לא יתכן לומר על עם ישראל שהוא עם שונה משאר האומות בכך שהוא סגולה מכל העמים. אלא זהו מין מהות אחר, זהו סוג אחר של אומה. ולא רק בנשמחו, בחלק הרוחני, שונה הוא בתכלית מאומות העולם. אלא גם בחומריות, הגוף היהודי אינו דומה כלל לסתם גוף, גוף יהודי קרוץ ומורכב מחומר אחר, חומר אשר יכול להזדכך לרוחני ממש.

והדבר היה פשוט שענין קיום התורה אינו פרט בשלימות האדם הישראלי ובחסרונה נעשה חסר בפרט אחד. ברור שבלי קיום התורה אינו יהודי כלל, והכתוב מביע זאת ברורות: "היום הזה נהיית לעם". שבלי התורה לא נחשבו היהודים לעם כלל, וכשפורקים עול תורה אין פירושו שאנו יהודים ללא תורה, אלא כהגדרתו של ר' סעדיה גאון "אין אומתינו אומה אלא בתורתה!" ולא כאומה אחרת שהדת היא נקודה אחרת מענין האומה. עם ישראל בלי תורת משה ח"ו. אינו עם כל עיקר.

כמו כן היה הדבר פשוט, שלא רק האומה היא מהות אחרת משאר אומות, אלא גם לשונה אינה סתם "לשון של אומה", כיתר הלשונות, שאינם משמשים אלא להתבררות בין האנשים. לשון הקודש היא לשון שבה נבראו מעשי שמים וארץ, עשרה המאמרות שבהם נברא העולם בלשון הקודש היו, וממילא בה תלוי חיות וקיום כל העולמות.

והדבר הזה הוא גם בנוגע לענין ארץ ישראל. היא אינה כשאר ארצות העמים המשמשים להצטרפות האומה ולמקום מושבה, והנצרכים כדי לגור בה כפי שאיפות האומה ההיא. לא כן ארץ ישראל היא "ארץ אשר עיני ה' אלקיך

דורש אותה", בבחינה ואופן אחר לגמרי.

ההסברים הנ"ל היו מעולם דברים ברורים ופשוטים ומקובלים דור אחר דור בכל דור ודור שזהו העם הישראלי, והדבר הזה אי אפשר לשנות כל כך בקלות. כולם יודעים כי העם הישראלי מוגבל. אך ולא דוקא בהענינים הנ"ל, גם בענין "גלות וגאולה" הדבר כן, אין הדבר במובן השכל כלל, שהרי כבר במעשה בראשית אנו רואים כבר ענין הגלות, ועה"פ "ורוח אלקים מרחפת" מובא במדרש שבאלו הפסוקים מרומזים ארבע המלכיות. בברית בין הבתרים כבר מצינו שהקב"ה אמר לאברהם אבינו שישראל יצטרך להיות בגלות. עוד לא היה קיים אז עם כלל, הרי אז אפילו טרם נולד יצחק והקב"ה יעץ לו שיבחר בענין הגלות, הוא העצה עמוקה של אותו זמן".

ולכן א"א לומר שענין הגלות היה, כמו שהם רוצים להחדיר בנו, שכאילו ישראל חלשים היו באותו זמן, ולא היו להם הכוחות להלחם בשונאיהם. להיפוך, מצינו בדברי חז"ל, שע"פ דרך הטבע לא היה במציאות לכבוש את ירושלים, אומות העולם תמהו על הכיבוש ולא האמינו למראה עיניהם, כל כיבוש ארץ ישראל ע"י האומות היה חוץ לדרך הטבע, ועצם ענין הגלות היה חוץ לדרך הטבע, כי ע"פ הטבע היה בכח היהודים אז להלחם בשונאיהם.

וכן ענין ההתעכבות בגלות אינו כלל בדרך הטבע, זה קרוב לאלפיים שנה שעם ישראל נע ונד, מפוזר ומפורד בין העמים, ועדיין קיים כלל ישראל שומרי תורה ומצוות, ואיה הם הממלכות הגדולות של אומות העולם, היוונים, הרומיים, הפרסיים, מאן דכר שמייהו, לא נשאר מהם שם ושארית בקרב הארץ, ועם ישראל ב"ה חי וקיים. וודאי שעצם קיום האומה בגלות הוא דבר שאי אפשר להבינו ע"פ הטבע.

וה"ה ענין הגאולה שאנו מצפים לה, גם היא תהיה חוץ לדרך הטבע, לא ע"י שיתקבצו כוחות עצמאיים, לייצר כלי מלחמה, ויתלמדו ויתאמנו לכבוש חלקי אדמה תהי' הגאולה. חס מלהזכיר לא זאת הגאולה שאנו מצפים לה.

— ג —

אך איך זה הגיעו הדברים לזה, לשנות כל מהות כלל ישראל לומר ככל הגוים בית ה'. לכן התחילו בענין "גלות וגאולה", מכחישים ב"ומפני חטאינו גלינו מארצינו", אומרים שהלכנו בגלות מפני שלא היה "פצצת האטום", ולכשתהיה לנו "פצצת האטום" וכיוצא בה יופתר כל ענין הגלות, עפ"ל, ועי"ז באו להכחיש

בדברים ידועים וברורים פשוטים ומקובלים מדור אחר דור.

ועל כן מצאתי לנכון להעתיק מספר "צורר החיים" שנדפס בשנת תק"פ קרוב למאה שנים לפני התפתחות רעיון הציגונות, והמחבר היה רב בעמדין, מראשי הלוחמים ברפורמים, ובתקופתו היו כאלו שהתחילו להפיץ דעות כוזבות בענין הגאולה שהי' בדרך הטבע וכדו', ואף שענין ההתאספות כאן הוא בנושא הבחירות לכנסת, אבל יסוד היסודות הוא אמונה בביאת משיח צדקינו, ועלי להודות כי כאשר ראיתי את הדברים הנ"ל, הביאו הם לי בהירות בכל הענין, ועל כן אעתיק גם לכם תחלה מה שכתב הוא בענין.

וזה תוכן דבריו: משיח צדקינו לא בסערה ובמלחמה יבוא, ולא בחיל ובכח יכבוש את ירושלים, ועל ידו לא יהיו אלמנות ויתומים ח"ו, אלא כדכתיב "כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה יחד לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכס אחד". כלל האומות יכירו באחדות ה'. ואז בבוא מלך המשיח "ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה' וכו'" ויהיו שאר הענינים חוץ לדרך הטבע המובאים בספר ישע' "וגר זאב עם כבש" ולא יהי' כלל ענין של מלחמה ושפיכות דמים וכדומה.

איך יזיה הדבר הזה, שפתאום יכירו כל האומות בכך, לא בכח ובגבורה, אלא פשוט אלא לגודל חכמתו ורוממותו של מלך המשיח יכירו כל אומות העולם ו"אליו גוים ידרושו", וכולם כ"א יבואו בהשתוקקות ויכנסו תחת מלך המשיח, וכמו שמצינו בשלמה המלך שמלך בכיפה בלי מלחמות ולגודל חכמתו כרתו אתו ברית כל ממלכות העולם, ועאכו"כ במלך המשיח ועל זה האופן תהי' הגאולה.

והוא מאריך שם שזה ברור מן התורה ומן הכתובים ומן הגמרא שהגאולה העתידה לא תהיה בדרך הטבע, וכדכתיב "ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים" אחרי ענין התשובה יהי' ענין קיבוץ גליות, וכדכתיב המשך הענינים בשירת האזינו, ולסיום מביא הוא הגמרא הידועה בכתובות, מהג' שבועות שלא יעלו בחומה ושלא ימרדו באומות וכו'. אך רצוני רק להזכיר דבר נפלא משמו איך שהוא מסביר ענין זה.

בנוגע לנס פורים, מצאנו דבר פלא שאינו מובן לכאורה. שאחרי שאמר אחשוורוש למרדכי "ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וכו'" לא מצא לנכון לכתוב ו"להנחן דת בכל מדינה ומדינה" אלא "אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל עיר ועיר להקהל ולעמוד על נפשם", וכי לזה היה צורך בפתשגן הכתב

שיוכלו לעמוד על נפשם כאשר אויביהם יתקיפו אותם? ולמה לא ביקש לכה"פ שצבא המלך יעמוד לצדם להנקם באויביהם?

ומסביר הוא את הענין, המכאן נראה שעד שלא ניתנה רשות מאת המלך אחשורוש להיהודים אשר היו אז תחת ממשלתו, שיכולים לעמוד על נפשם, ולהיפוך, היתה גזירה של "להשמיד להרוג ולאבד", היה אסור להם לישראל לצאת למלחמה נגדם. ואף לאחר הכתבים השניים לא כבשו שום עיר או פרסה אחת "ובכזה לא שלחו את ידם", ורק הגנו על עצמם והדפו את אויביהם והרגום, וגם זה היה אסור להם בלי רשותו של אחשורוש כי הדבר הוא בכלל השבועות "שלא ימרדו באומות".

והוא כותב שם שהדבר ברור שהשבועה שהקב"ה השביע את בני ישראל שלא ימרדו באומות היא בלי שום תנאי. ולאפוקי מדברי הפושעים שאומרים שמכיון שאומות העולם לא קיימו השבועה שהשביעם הקב"ה שלא ישתעבדו בישראל, ע"כ אין עלינו גם לקיים השבועה שלא ימרדו באומות. והא ראייה, שהרי אין לך אי קיום השבועה ע"י האו"ה כאחשורוש שגזר להשמיד ולהרוג, ואעפ"כ לא הותרו לישראל לעמוד על נפשם ולהלחם נגדו, כי הרי זה בכלל "שלא ימרדו באומות", ורק אחרי שקבלו רשות מאחשורוש לעמוד על נפשם, ושוב אין זה מרידה באומות, אז היו יכולים לעמוד על נפשם.

יהודים מאמינים השליכו יתבם אז על ה', וכיון שניתנה להם רשות לעמוד על נפשם שוב לא היו צריכים לצבא אחשורוש לעמוד להם לעזר, כי כל מלחמות ישראל היו חוץ לדרך הטבע, ובני ישראל היו יכולים להלחם ולהגן על עצמם גם לפני האגרות השניות, ברם עד אז ידיהם היו כבולות בדבר ה' שלא ימרדו באומות, וכיון שעשו תשובה וקיבלו רשות מהמלכות, לא היה להם כבר צורך בעזרת צבא המלך והצליחו להגן עצמם, להדוף את אויביהם ולהרוג את שונאיהם.

ומאריך עוד בספר "צרור החיים" בכמה וכמה ראיות, ומסיים: זאת היא האמונה השלימה האמיתית במשיח צדקנו, אשר לציון עיר קדשנו יביאנו ברנה, כי ממנה יתר וממנה פינה, וביום ההוא יטהר מחשבות הלבב יחד לעבוד את ה' אחד שכם אחד. ועל השאלה איך יהיה כדבר הזה שפתאום יכירו כל אומות העולם וידעו כי ה' אחד ויעזבו את אמונתם הטפלה ויבואו לחפש את דבר ה'. עונה הוא: היפלא מה' דבר. מי שברא את העולם יש מאין, יכול גם בין רגע להסיר את "לב האבן" ולחדש "לב בשר".

והוא מוסיף עוד שם: שאף בזמן ההוא שנגיע למצב שכל הגוים יכירו באחדות ה', אין אנו רשאים לשלוח יד ע"י "התהפכות הנפלא הזה", אלא עלינו לשבת השקט ושאנן, לבל ישנה פקודת רוח המושל "שלא ימרדו באומות" ואין אנו מיחלים אלא שישלחנו ברצון נפשם לירושלים עיר קדשינו ותפארתנו ומליכו ברצון נפשם הטוב את בן דוד משיח צדקינו, ואם לא ירצו מרצון נפשם הטוב, אף שיהי' בידינו הכח לעלות לירושלים ברמה אין אנו רשאים לעשות מצדינו כל מאומה לבל נעבור על השבועה אשר השביענו אלקי אבותינו, עכת"ד.

גדולי הדור שמביאים לשונו הנ"ל מוסיפים, שדבריו הם כמים קרים על נפש עיפה, ומפליאים דברים המוסברים בטוטו"ד, אשר באמת זאת היתה האמונה הפשוטה בכל דור ודור ש"עליך הורגנו כל היום" על האמונה ועל תקות הגאולה שאנו מייחלים שתהיה בקרוב בימינו.

— ד —

עכ"פ מכל זה מבואר שכל הדברים הברורים שביאר אדונינו הגאון האלקי רבינו מסאטמאר זי"ע בענין הג' שבועות, הם דברים פשוטים. ולא כמו אלו הרוצים לומר שאינם אלא דברי אגדה. ויתרה מזו משמע מכאן, שענין "שלא ימרדו באומות" הוא אפילו במקום פיקוח נפש, זהו ענין של "יהרג ואל יעבור". כי מה שייך פיקוח נפש גדול יותר ממה שהיה בימי אחשורוש שהיתה הגזירה להשמיד להרוג ולאבד, ואעפ"כ לא הרשו לעשות מאומה כי זהו השבועה וזהו עול הגליות, זאת היא הגזירה וזהו גם עונש הגלות שמפני חטאינו גלינו.

ואלו הן דברים ברורים כי אין ישראל נגאלין אלא בתשובה, וכדפסק הרמב"ם, ובוודאי שלא בכח ובגבורה נגאל מהגלות, ואם לא נחזור בתשובה ח"ו, הרבה דרכים למקום לגאלינו שיחזירנו למוטב ע"י אליהו או ח"ו ע"י מלך קשה כדאיתא בגמרא.

וכן הנקודה השלישית שהשבועה שלא למרוד באומות היא בלא שום תנאי, אף שהאז"ה עברו על שבועתם, ויהיה זה רשע כהמן שגור על קכ"ז מדינות להשמיד ולהרוג או היטלר ימ"ש וכדו', יהיה מה שיהיה אין בכוחינו לעבור על השבועה, וממילא ענין השבועה הוא הלכה למעשה ממש.

וכעת נעבור אל הנקודה שלמטרתה נתאספנו כעת.

קיים משל לעם־הארץ שבא לרב שבעירו ושאלה של. סירכא בידו, צידד הרב להיתר. לאחר כמה דקות חזר בשאלה על סמפונות הכבד ושוב פסק הרב להיתר, עבר זמן קצר וחזר שוב בשאלה של ניקב הלב, במחט בהמסס ובית הכוסות וכדו', אמר לו הרב: הבא כל הבהמה לכאן ונראה את כולו. הלך והביא... חזיר גדול! !, צעק עליו הרב, מה אתה שואל שאלות בדברים טפלים וצדדיים כשכל כולו אינה אלא חתיכת חזיר.

הוא הדבר לענינינו. ענין הבחירות, באמת יש בו כמה וכמה איסורים פרטיים שרבו מלמנותם, ואפשר לדרוש כאן כל הלילה ולא נגמור לפרט כל פרטיהם, וע"כ לא נסביר פרטי האיסורים, אלא נסביר כללות האיסור שבעצמיותו אינו אלא חתיכת דאיסורא, חתיכת דבר אחר. ועוד, שבכל האיסור הפרטיים אינם אלא לאו או איסור עשה, ברם אינם בגדר יהרג ואל יעבור, משא"כ האיסורים הכלליים שנבארם להלן הוא בגדר יהרג ואל יעבור.

משל למה הדבר דומה, לאחד שהולך לרופא לבדיקה, והרופא בודקו וקובע שיש לו דלקת ומורה לו לקחת תרופה של אנטביוטיק, ואח"כ אמר לו הרופא דע לך שיש לך המחלה הידועה ר"ל. פשוט שהוא חוכא ואטלולא. הוא אומר לו לקחת אנטביוטיק על דלקת, בשעה שהוא מסוכן ל"ע איום ונורא! האם זה הזמן לדבר מדברים פרטיים. ה"ה כאן, כשיש לנו ענין של "יהרג ואל יעבור", איסורים חמורים המגיעים עד לב השמים, וודאי שאין הזמן לדבר מאיסורים פרטיים.

שמעתי ממקור מוסמך עובדא בנכד אחד מגדולי האדמו"רים בפולין שהיה אברך צעיר לימים והי' גדול בתורה (ולא האריך ימים ל"ע) והיה כותב חידושי תורה תשובות ובידורים וכדו' עם הגאון מהרש"ם מבערזאן זי"ע שהפליא את כח תורתו עד למאד. לימים פגשו פא"פ. והאברך הלך עם שני גבאים. שאלו המהרש"ם למה יתנהג "מעשה רבי" מוטב שישים כל מאוייו בלימוד התורה ויתעלה בה וכדו'. ענהו האברך: בעירי היתה שאלה על המקוה, ישבתי ובייררתי ההלכה לאורכה ולרחבה וכתבתי תשובה ארוכה בזה, והיו שם בעיר כת חסידים שרבים הורה אחרת בלי שום ביורר, ובמחי יד ביטל את כל מה שהארכתי בתשובתי, ע"כ התיישבתי בדעתי אם כך הוא שרבי כוחו יפה מרב, אהיה גם אני רבי...

לדאבונינו, היום גם נוצר מצב כזה. אין מתייחסים לגופו של דבר אם הוא עפ"י תורה או לאו, אם הראש מתיר יש כבר כיסוי לכל דבר, ויתרה מזו, בדורות שלפנינו טענו ראשי המתנגדים לחסידות שנראה כאילו הדבר שהחסידים מתנהגים בדרכי רבותיהם אפילו כשהם נגד התורה.

כהיום אנו רואים שגם הם לא נופלים בזה וה"מתנגדים" ג"כ משתמשים באותו תירוץ. מקבלים דבריהם בלא שום טעם ושכל, לכאורה מה תועלת יש בכל דברינו כאן.

— י —

ברם, כדאי לשמוע מאמר אחד מדברי הילקוט בפרשת שלח. שם מובא שישראל נתקבצו אצל משה לשלוח מרגלים ולא רצה, ואמר להם כבר הבטיחנו ה' שטובה הארץ מאד מאד. באו על כן בטענה — והאור־החיים הק' מביאו שם — ואמרו לו, היות והקב"ה הבטיח לישראל ליתן להם בתים מלאים כל טוב. והיות והעמים יודעים בנו שאנו באים לירש אותם והם מטמינים את ממונם, וכשיגיעו ישראל לא ימצאו כלום, ונמצא דבר ה' בטל. — יהא כאן חילול השם — ואז "וייטב הדבר בעיני משה" מה שלא אמרו "לתור" אלא אמרו "ויחפרו לנו את הארץ" פי' לחפור החפירות שמטמינים בהם את ממונם וכו', כיון ששמע משה כך נלכד בידם, ע"כ.

מבהיל על הרעיון, משה רבינו מבחר היצירה, עליו אומר המדרש, "כיון ששמע כך נלכד בידם". וכ"כ למה, כיון שבאו אליו בדברים של כבוד שמים, שמא יגיעו ישראל ולא ימצאו כלום נמצא דבר ה' בטל ויהיה ח"ו חילול ה', וע"ז נגרם חטא המרגלים ונשארו ישראל במדבר ארבעים שנה.

אם יבוא היום אחד ויאמר שעל-פי קבלתו מגדולי עולם נמצא יוצא שרב פלוני וכדו' טעה, אחת דתו, הס מלהזכיר. אבל על משה רבינו מצינו כן. ה"חזון איש" היה אומר, בן אדם יהיה בכל מדריגה שהוא, ההגדרה של "בן אדם" היא, שעלול הוא לבוא לידי טעות, ובאם הי' אפשרות לומר על אחד שאינו יכול לטעות שוב אינו בגדר בן אדם אלא מלאך.

רבינו זי"ע כתב בספה"ק ויואל משה אמרו חז"ל (יבמות ק"ב) אפילו אם יבוא אליהו ויאמר אין חולצין בסנדל אין שומעין לו. והדבר קשה, הרי בוודאי לא יאמר אליהו דבר שהוא היפוך האמת וההלכה, וא"כ איך אפשר שיבוא לידי

כך שנצטרך לומר על אליהו שלא לשמוע לו, והול"ל שאפילו אליהו ובית דינו לא יאמרו אין חולצין בסנדל, ומוזה נדע הכל. ועוד, מדוע אמרו הלשון "אין שומעין לו" שלכאורה אין זה לכבודו של אותו צדיק. אלא, ודאי ידעו חכו"ל שאליהו לא יאמר כן, אבל חששו שמא יהיה איזה גדול הדור שיטעה בזה ויטעו כל העולם אחריו מחמת גדלו לשמוע אליו אף במה שהוא היפוך האמת, ולזה הפליגו בדבר שאף לאליהו אין שומעין מה שהוא היפוך האמת, ותו ליכא למיטעי, ולא חששו אף לכבודו של אליהו ז"ל להגיד עליו לשון זה, כדי שלא יבואו לידי טעות בדורות אחרונים.

ויתרה מזו: מצאנו בפרק הזהב בהאי עובדא דתנורו של עכנאי שהראה ר"א הגדול מופתים נוראים שאמר חרוב יוכיח, אמת המים יוכיח! וחזרה אמת המים, כותלי הבית יוכיחו! ונפלו כותלי ביהמ"ד, וכל זה לא הועיל מאומה ואמרו תורה לא בשמים היא. ולכאורה קשה הלוא כלפי שמיא גליא הכל וידוע שלא יועילו מאומה כל הנסים לשנות את דעת חכמים שקבעוה עפ"י ההלכה. והלוא כלל הוא דקוב"ה לא עביר ניסא למגא. אלא, אותם הנסים היה להם תועלת רבה. כיון שע"י אותה העובדא נתוודע הלכה למעשה שאין להשגיח על אותות ומופתים אם הוא נגד ההלכה, א"כ היה תועלת גדול באלו המופתים.

וכן איתא ברב נסים גאון במסכת ברכות דף י"ט על מה דאיתא בגמ' יצאת בת קול ואמרה מה לכם אצל ר' אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום וכו'. וקשה כנ"ל דהלא בשמים ג"כ יודעים ש"תורה לא בשמים היא" ותיירץ שלא היתה הכוונה אלא לנסות את החכמים אם יניחו הקבלה שבידם והגמרא שבפיהם בשביל בת קול ואם לאו ודומה למה שכתב כי מנסה ה' אלקיכם אתכם וגו'.

ואם בדורן של תנאים כך, כ"ש בדורינו אנו שאין שום אמתלא לומר שהגדול הנ"ל התיר נגד הקבלה שבידינו, או שהאיש מופת הנ"ל אמר נגד היסודות שנמסרו לנו. כי תורה לא בשמים היא.

— ז —

המדינה הזאת עשויה כשאר המדינות הנסמכים על חוקי הדמוקרטיה. יש בה כך וכך חברים, כך וכך נבחרים, והם מייצגים את דעת הקהל.

בספר החוקים שלהם מבואר שכל זמן שאין להם ק"כ חברים אי אפשר לחוק שיתקבל. ולמשל, כשאחד מחברי הכנסת מת, א"א לחוקק באותה שעה עד שלא ימונה ממלא מקום, או שאפילו כשאחד מתפטר לפני חקיקת חוק

וכדומה, א"א להמשיך בחקיקה עד שימולא ממלא מקום.

ולענין החקיקה עצמה די בהסכמת רוב היושבים בכנסת בשעה שמתקבל החוק, ואין צריך שיסכימו כל הק"כ חברים, ולהבדיל כמו בשעה שבי"ד דנים דין תורה אף בשעה שמיעוט דיינים התנגדו להפס"ד נתקבל הפס"ד כרוב הדיינים, ולמעשה היה הפסק על דעת כולם, ואין הפירוש שרוב הבי"ד פסקו כן, ואסור לו אפילו לצאת ולומר אין הפסק על דעתי, כי כן הוא דין תורה.

ובכן הוא לענינינו, דבר פשוט הוא, שאין החוק יכול להתקבל אלא בשעה שיש ק"כ נבחרים, ואפילו אם בפועל לא כולם מסכימים להחוק, כיון שרוב חברים הנוכחים הסכימו, מתקבל החוק על דעת כולם.

יוצא איפוא למעשה, שבכל חוק המתקבל בכנסת, משתתף כל נבחר במציאות בחקיקת החוק, ואין לו להשיב לומר אני מחיתי בהם ולא תמכתי בזה החוק, ושלוש עלי נפשי. כי אלמלא היה מתפטר לגמרי, היה יכול למנוע חקיקת החוק עכ"פ על ידו, משא"כ כשנשאר יושב על כסאו אפילו צווח ככרוכיא נגד החוק, אין בדבריו כלום, כי תיכף בתחילת התקבלותו כחבר כנסת קיבל על עצמו בשבועת אמונים [או בהצהרה בהן צדק] שמה שרוב החברים יסכימו יתקבל גם על דעתו.

זו נקודה אחת. חוץ מזה יש עוד נקודה הגיונית, כי מי שאינו מכיר במדינה וחוקותיה אינו מתקבל כחבר כנסת - כמדומני, שאין חבר כנסת מטעם אש"ף - כי התנאי קודם למעשה בזה הוא הכרה מלאה במדינה ובזכות קיומה.

והנה ה"נבחר" כוחו בעצם אין ואפס, וכל כוחו הוא מכח הבוחרים שהוא מייצגם, ואין לו שום זכות או דעה יותר משאר תושבי המדינה וכל תושב זכותו להביע את דעתו ומתחשבים בדעתו, אלא מכיון שא"א לשאול בכל דבר את דעתו של כל א"א, אין הנבחר אלא כשליחם ובא כוחם של אותם אנשים שבחרו בו והוא מביע את דעתם, ולמעשה נמצא, שאין חבר הכנסת יושב בכנסת, אלא כאילו משלחיו-בוחריו נמצאים בכנסת, והח"כ אינו אלא כשופר המביע את דעת כולם כנ"ל.

— ח —

עתה טרם אנו ניגשים אל הענין עצמו, הבה נגדיר הגדרה אחת. לכאורה ישנם ארבעה סוגים שצריך להבהירם אחת ולתמיד, מה זאת התחברות לרשעים.

א. ענין ההתחברות לרשעים מצאנו אף כשמתחברים כדי לפעול ולעשות דבר טוב, וכדכתיב (דה"י ב' כ) בהתחברך עם אחוזהו פרץ ה' את מעשיך וגו'. ואף שיהושפט שהיה צדיק התחבר עם אחוזה כדי לחזק ולבצר כח ישראל, "פרץ ה' את מעשיך". וכן מובא באדר"ג ועוד מאמרי חז"ל, שאף לקרבים לתורה ואפילו בדרך מקרה אסור להתחבר עמהם, וזהו ענין ההתבדלות מרשעים אשר נאסר.

ב. אחר כך יש ענין של הלאו ד"לפני עור לא תתן מכשול" דהיינו מסייע לידי עוברי עבירה. כדאי' בגמ' מנין שלא יושיט אדם כוס יין לנוזר ואבר מן החי לבני נח ת"ל ולפני עור לא תתן מכשול וכו', נמצא דאף אם אחד לא נתן אלא סיוע לחבירו שבלעדו לא הי' יכול לעשותו, אף אם השני עושהו לבדו, עובר בלאו דלפני עור.

ג. אך יש עוד ענין נוסף והוא, "הנטפל לעוברי עבירה" והדבר מבואר במשנה במסכת מכות, על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת, אם מתקיימת העדים בשנים למה פרט הכתוב בשלושה וכו', רבי עקיבא אומר לא בא השלישי להקל אלא להחמיר עליו ולעשות דינו כיוצא בו, שלא תאמר הואיל ובלאו הוא היתה העדות מתקיימת ולא יעשו בו דין הומה, קמ"ל שענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה עצמן.

וכן הוא באבות דר' נתן, ר' עקיבא אומר כל המדבק בעוברי עבירה אע"פ שלא עשה כמעשיהם הרי זה מקבל פורעניות כיוצ"ב וכו', כיצד שנים מעידין באחד ואומרים אדם זה הרג את הנפש ונמצא זוממין ונגמר דינם ליהרג וכשהן מוציאים אותו לבית הסקילה רץ אחד ואמר יודע אני בעדות זו, אומרים לו בא והעד עדותך, אם העיד כמו עו"ם הראשונים ואף הוא נמצא זומם ונגמר דינו ליהרג. כשהן מוציאים אותו לבית הסקילה אומר אי לי, שאם לא באתי אני כבר לא נגמר דיני ליהרג עכשיו שבאתי עמהן נגמר דיני ליהרג אומרים לו ריקה אפילו מאה בני אדם באין אחריך ונמצאו זוממין כולן נהרגין, ע"כ. ומבואר במהרשד"ם יו"ד ובמהר"ם שיק, שענין נטפל לעוברי עבירה הוא דאורייתא, ולפינן ליה מהפסוק ע"פ שנים או שלשה עדים וכו'.

בראו ונחשוב ענין זה לפרטיו. העד השלישי הגיע לבדו ואין בעדותו שום כח להרוג את הנפש. ואילו שני עדים הראשונים כבר הוזמו וכבר נגמר דינם ליסקל, ובודאי שאין להם עתה שום כח לחזק את עדות השלישי. אף על פי כן, נחשב השלישי כנטפל לאחרים ודינו ליהרג.

ד. ויש עוד סוג רביעי, והוא העובר עבירה בפועל ממש יחד עם הרשעים. כדוגמת שתי צדים שבאו להעיד שקר ונעשו זוממין. שבודאי כל אחד מהם נחשב כעובר העבירה אע"פ שלא היה יכול לעשות אלא בצירוף השני.

הנהגה אלו הנבררים חברי הכנסת הנם בכלל של העובר עבירה ממש ואינם נטפלים כלל. דהגדרה של נטפל לעוברי עבירה כנ"ל, הוא, שגם בלעדיו היתה מתקיימת העבירה או העדות, וכאן הלא כל חבר כנסת הוא חלק מהק"כ נבחרים שצריכים לכל חקיקת חוק ואם יתפטר לא יתאפשר לקיים החקיקה ע"כ וודאי אינו נטפל אלא שותף ממש בפועל מדין דאורייתא בכל החוקים המתחוקקים בכנסת.

והבוחרים ודאי שנכנסים בגדר הב' של "ולפני עור לא תתן מכשול" דהלוא מסייעים לעוברי עבירה ומבלעדם לא היה הח"כ נבחר, וגורם לו לעבור באיסורי דאורייתא והוא כהמושיט כוס יין לגזיר וכדו', ברם, באמת כפי המבואר לעיל שהח"כ אינו אלא כשליחיו של בוחריו אשר ממלא מקומם שם ומביע דעתו וכל כוחו אינו אלא מכח בוחריו - שליחיו, נמצא שאינו רק מסייע לעוברי עבירה וקרוב לוודאי שהוא ממש עושה העבירה שנכנס בכל חומר הענין, כי הוא הנותן כח לנבחר, והח"כ אינו בא אלא מכוחו.

— ט —

הנבחר לכנסת, בעצם כניסתו להיות חבר בכנסת המינים, אינו רק בגדר מעשיו מוכיחים על מחשבתו שמכיר במדינת ישראל, אלא הוא נשבע בפה מלא שבועת אמונים [או הצהרה בהן צדק] שהוא מאשר כל החוקים שיתקבלו בכנסת ע"י רוב הנבחרים אפילו בשעה שהוא יתנגד להם.

ראשית, נשבע בזה שמורה בקיומה של עבודה זרה, שנית, הרי נעשה בזה שותף לכל חוקי הכנסת שעל ידו יוכלו להתקבל כל החוקים שיחוקקו שם.

ואין לאדם לומר: הואיל המדינה קיימת זה מכבר בלעדי, וחובותיה יהיו בתוקף גם בלי השתתפותי, ובין כך א"א להכחיש את מציאותה, מה הבדל בכך אם אני יושב שם כחבר הכנסת או אחר, וודאי שאין זה שום אמתלה להשתתף בעבודה זרה. אם היתה כאן ממשלה של מסיונרים, והיתה אפשרות לשלוח יהודים בתור גלחים להשתתף בעמידת שלטונם ואולי ע"ז יוכלו לבטל כמה גזירות ולתקן כמה דברים בזה. היעלה על הדעת להשתתף עמהם.

וה"ה כאן שעצם קיום המדינה - שאין ברצוני כעת להרחיב הדיבור ע"ז - היא

סתירה גלויה וכפירה בכל תורת גלות וגאולת ישראל כמו שמובא לעיל, והמובן מזה: כפירה בכל התורה.

וכרדב"ז ובפוסקים מבואר שאף שידוע שאין אנו מצווים ביהרג ואל יעבור אלא על ג' העבירות: ע"ז, גילוי עריות ושפי"ד, מ"מ היינו דוקא כשאינו אלא ענין של לתאבון, שהעכו"ם מאנסו לאכול חזיר בלי הסברים, שאז נקטינן יעבור ואל יהרג. משא"כ כשהעכו"ם אומר לו בשעה שמאנסו אכול חזיר כדי שיתוודע לכל כי תורת משה אינה אמת, הוא ביהרג ואל יעבור אף שאינו אלא לאו בעלמא, כיון דהוי ענין של כפירה בתורת משה, והכופר באות שבתורה הוא ענין של יהרג ואל יעבור.

ומבואר שאם כופר בדבר עיקרי שבתורה כענין גלות וגאולה, הוא ענין של כפירה שהוא ביהרג ואל יעבור.

ובנוסף ע"ז עצם השבועת אמונים הוא שבועת שוא, כי כיון שעמדו רגליו על הר סיני הרי מושבע ועומד הוא באלפי בריתות על ענין הערבות, שנעשה "כפיה דתית" אם יהיה ביכולתנו, לשמור תורה"ק, וזה אינו דמוקרטיה, כי מה שברכה אצל הגויים בחוקי הדמוקרטיה אינו כן אצל עם ישראל המוכנע ומשועבד תחת עול מלכות שמים ומקבל ג' פעמים בכל יום במסירות נפש עול אחדות ה' ועול מצוותיו, והדמוקרטיה בנוגע לעם ישראל אינו אלא כפירה.

וכשנשבע בשבועת אמונים, חוץ ממה שמודה בזה בעצם העבודה זרה בקיום המדינה כנ"ל, הרי הוא נשבע בזה אמונים לחוקי המדינה ומקבל ע"ע לשמור חוקותיה וכו', הרי זה שבועת שוא כנ"ל שמושבע ועומד הוא מהר סיני לשמור חוקי התורה, ולא שחוקי הדמוקרטיה יהיו מעל חוקי התורה, וודאי שאצל העכו"ם חוקי הדמוקרטיה הם ברכה וגם יהודים נהנים מזה, ברם בנוגע להיהודים עצמם — חוקי הדמוקרטיה כפירה הם.

— י —

ובפרטות ג"כ, כיון שבשעה שנשבע שבועת אמונים הרי הוא נשבע להודאתו במדינה ובכל חוקותיה, וידוע שיש כמה וכמה חוקים שהם עבודה זרה ממש, ולא נאריך בדבר זה ונביאו בקצרה.

ראשית, עצם הדבר שתחת חסות המדינה נמצאים כמה וכמה ע"ז הרי הוא עוקר ההלכה של העשה דאיבוד עבודה זרה שהוא ביהרג ואל יעבור, ברם,

אין צורך בזה, כי הרי הם עושים בקום ועשה ממש לחזק העבודה זרה וכל מיני דתות, וכמשמעות שם המשרד "משרד הדתות". וכדמובא בספה"ק ויואל משה. ובבנין הגדול של משרד הדתות יקציאו גם חדר קטן לתורת ה' ודת יהודית ר"ל, כל היכוחים בין המפלגות טובבים רק, כמה מידת מקום ישארו לחדר הקטן הזה. בעוד שכל כולו הוא בנין כללי לכל מיני עבודה זרה שבעולם. ולא רק עבודה זרה, אלא הם ממש אטעאיסטן רח"ל, הכופרים בכל ומהפכים הקערה על פיה. ואינו אלא כפירה ומרידה ממש.

ועוד, הנה עצם חוקת המדינה מעמיד את חוקי המדינה למעלה מחוקי התורה, ומחייב לקיים את חוקי הכנסת ולא חוקי התורה ר"ל. ואף אם עולה בידהם לחוקק חוק עפ"י תורה הוא ג"כ כמשה אצל פרעה שאמר שהיהודים צריכים יום מנוחה וכדומה, וה"ה בהחוקים של גיוס נשים וכדו' הלבישו הכל בהסברים ולא מכח התורה, כי חוקי התורה הם מלהזכירם בכנסת כי ע"ז נשבעת אמונים כי חוקי הכנסת קובעים וזו מדינת חוק ולא מדינה הלכה.

ממילא, אף כשמתקבל חוק כנ"ל אינו אלא כמ"ש הרמב"ם דבן נח המקיים ז' המצוות מחמת שכלות לבו ולא מפאת שהם מצוות ה', אינו נחשב לכולם. וע"כ אף שמקיימים חוקים שהם עפ"י התורה אבל הם עושים זה מכח שכלם או מחמת שמוצאים קצת לוותר להמיעוט החרדי, ולא מחמת היותם מצוות ה', נמצא לפי"ז שאף החוקים שחוקקו שהם ע"ד התורה נמי אינם אלא כפירה.

ועוד, כל חוקי המדינה הם כערכאות והנם ממש "מרים יד וכופר בתורת משה" וכמו שנפסק ברמב"ם וש"ע שההולך לערכאות הוה כמרים יד בתורת משה וככופר בכל התורה. וזהו גם באדם יחידי הרוצה לזכות בדינו וכדו', כ"ש לחוקק חוקים כאלה שהם ממש חוקי עכו"ם וכמ"ש החזון איש בסנהדרין שזה ערכאות ממש, והממון שהם מוציאים אחד לשני הוא גזל ממש.

וכשנפרט החוקים לעצמם יבואר עין בעין שהרבה מהם הם ביהרג ואל יעבור, "חוק גיוס בנות" שכבר נמנו וגזרו כל גדולי הדור הקודם שהוא ביהרג ואל יעבור. והגם שאפשר להשתחרר מטעמי דת וכדו', הלא ידוע מה שצווח ע"ז גאב"ד בריסק זי"ע כשבאו לבשרו על מה שפעלו שאפשר להשתחרר כנ"ל, זעק ואמר, והאם בנות שהם שומרות תורה רק בשמונים אחוז. האם הם מותרות להתגייס, הלא זה ג"כ עריות, ואיך מסכימים ע"ז שיגייסו אותם. למעשה, הגזירה של גיוס בנות בתוקפה, וכמוהו כמה וכמה חוקים שכל חבר כנסת שותף בהם

ואף שזועק שהוא מתנגד לזה.

ייתירה מזו, כשמגייסים את ההולכים למלחמה, שזהו רציחה ממש שאין אנו רשאים לעשותו אלא עפ"י סנהדרין או עפ"י נביא ואורים ותומים וכדו' כמבואר בגמרא, והוא ביהרג ואל יעבור, והחכ"ם שותפים בכל זה.

— י א —

מלבד כל זאת, עצם הכניסה לכנסת הוא ענין חמור מאוד והוא מבואר בארוכה בספה"ק ויואל משה, בפרט כשהוא לעילוי יראתם. וידוע ההלכה של ר' טרפון "אפילו נחש רץ להכישו" לא יכנס לבית המינות, (ואגב, כאורח מחו"ל רציתי להזהיר בזה היות וישנם הבאים לכאן ונכנסים לשם כדי לראות איך נראית הכנסת. עצם הכניסה להכנסת יש בזה משום איסור).

היוצא לנו מכל זה, שעצם הכניסה לכנסת, והשבועת אמונים שנעשה שותף בכל חוקותיהם ובעניני עבודה זרה הנ"ל, ומודה בקיום המדינה שהוא כפירה בגלות וגאולה, כאילו יש מלכות לפני ביאת משיח צדקנו, ועניני הגילוי עריות וכו', שכל א' בפני עצמו הוא ביהרג ואל יעבור, והנבחר "החבר כנסת" עובר ו' או ז' פעמים באיסורים של ייהרג ואל יעבור.

ולגבי הבוחרים, כפי המבואר, ראשית, עוברים על "ולפני עור לא תתן מכשול" שמכשילים הנבחרים בכל האיסורים הנ"ל, ועל ידם מתאפשר להנבחרים לעבור בכל אלו, ובאמת עוברים ממש כל העבירות של הנבחר שאינו אלא בא כוחם ושליחם.

הגם שאפשר לטעון ולומר "אין שליח לדבר עבירה". אבל, קודם כל, בדיני שמים ידוע שיש שליח לדבר עבירה, ומלבד זאת יש כמה פוסקים הסוברים שאם המדובר בשליחות קבועה והשליח מוחזק שעושה שליחותו יש שליח לדבר עבירה. ובכה"ג שהשליח אינו יכול לעשות העבירה אלא ע"י המשלח, ודאי אומרים יש שליח לדבר עבירה ואין זאת בגדר של "שלוחו של אדם כמותו" גרידא, אלא הגדרה "שכל כח השליח נובע מהמשלח", שהרי הנבחר בלא המשלח אין לו שום כח שם. ונמצא שהבוחר מהווה את הנבחר שאינו בא אלא כממלא מקומו.

ובעצם ההשתתפות בבחירות, שמראה בזה שמכיר בזכות קיום המדינה הו"ל כמודה בעבודה זרה.

כאשר מעיינים בספה"ק ויואל משה, רואים מבואר שהנבחרים הם בגדר של "יהרג ואל יעבור" ברם על הבוחרים נזהר מלהתבטא שהם בגדר הנ"ל, כי מובן איזה חרון אף ל"ע הי' יוצא באם הי' פוסק כנ"ל, ברם די אם נאמר הענין על הנבחרים, הרי ברור לכל שהבוחר יש בו ג"כ מאותו ענין, ולהלכה עכ"פ משמע שאף על הנבחרים סבר רבה"ק שהם בגדר הנ"ל.

ובאמת בה"כרזות" וכדו' שהיו בשנות תרס"ט-תר"פ של איסור בחירות נשים גרידא, כתבו הבי"ד שהוא בגדר יהרג ואל יעבור, שהחשיבו אותן לאביזריהו דעירות.

וכנ"ל איני בא לפרט פרטי האיסורים שרבו בזה, כמה וכמה לאוין ואיסורים חמורים, והבאנו רק הנקודות הגובלים בחומר של יהרג ואל יעבור.

— יב —

ובאמת כל זה אינו חידוש כלל, ומצאנו שה"מחנה חיים" בדורו כשהתחילו "חוקי הקאנגרעס" שהכירו בתורת משה אבל לא בפסקי ש"ע ורצו לשלוח נבחרים לשם, הוציא הוא פסק שעליו חתומים כ"ז מגדולי דורו — אשר למקרא שמות הגדולים ההם שמפיהם אנו חיים תאחז חרדה — שהבוחר "מרים יד בתורת משה". להעמיד דין מסוים של הש"ע למשאל עם, ושתהיה אפשרות לדון אם כן לקבלו או לא לקבלו, הריהו הרמת יד בתורת משה. וכ"ש כהיום שאין המדובר בש"ע. אלא בכל תורת משה, בכלל מציאות הבורא ופשוט שמוכח מזה שהבוחר נעשה שותף בעצם הליכתו לבחור כמבואר שם בשו"ת מחנה חיים (או"ח ח"ב סימן ה).

יתכן שיבוא אחד ויאמר: אני עושה את הנבחר לשליח רק למחות. כל יתר הדברים, דהיינו להסכים ולהיות שותף בכל החוקים, זאת עושה השליח על דעת עצמו בלבד.

אבל אליבא דאמת, משל למה"ד, לזורק אבן למרקוליס ואינו מתכוין אלא לבזותו, הוא רוצה למחות שזה אינו אלהות ושהוא אין ואפס, הוא זורק עליה אבנים, הוא פוער עצמו לה. אע"פ כן חייב מיתה, כיון ש"עבודתה בכך". וה"ה כאן. המטיל פתק לקלפי עליו לדעת שהוא משחק בזה ענין של זורק אבן למרקוליס, הוא זורק עליהם אבן, כוונתו לרומם כבוד שמים. והרבר אינו כן, "עבודתה בכך", הם בעצמם רוצים בזה שכולנו נראה שהננו מכירים בהם.

וכן אין לומר שמתכונים בזה "למיגדר מילתא", כי הלכה פסוקה הוא ברמב"ם
שלא שייך "למיגדר מילתא" בענין עבודה זרה, וכן לכמה ראשונים אין
אומרים "למיגדר מילתא" אלא בנביא אמת, ובוודאי שבעניני ע"ז ועריות ודאי
שא"א "למיגדר מילתא", ואיני נכנס בהענין אם כלל שייך בזה "למיגדר מילתא"
שכהיום אף הם מודים שלא פעלו דבר.

היום אומרים תירוץ פשוט כדי להצדיק את ההשתתפות בבחירות. כי צריכים
מהם חיוזוק, צריך לקבל כסף לקיום הישיבות וכדומה. זהו היתר לעבור על
כל העבירות המגוירות למעלה. הט אונך משל למה הדבר דומה. לדליקה בוערת
ובא שוטה ושופך עליה נפט לכבותה. הוא רוצה להציל את התורה, ע"י שהולך
ומתרפס אצלם כדי לקבל כסף לחזק התורה. להיפוך, ישנה תשובה מבוארת
בספר אהלי יעקב (מהגאון רבי יעקב ששפרט שהיה מגדולי דורו בימי ש"ץ)
כשיצא זכות ע"י רשע, וביותר ע"י מסית ומדיח, "אין מגלגלין זכות ע"י חייב",
ואם נותנים לו לזכות בזה עוברים על לאו דלא תכסה ולא תחמול ולא תאבה
לו, ומברר כ"ז שהם לארין דאורייתא.

נמצא איפוא שתחת שיתנצלו שהולכים שם להציל משהו מתורתנו הק', עוד
הולכים לעבור על לאורין נוספים, על לא תכסה ולא תחמול.

ומלבד זאת — עצם לקיחת כספיהם למוסדות התורה, הן הנה היו בעוכרינו.
איך זה הגענו למצב כזה אשר בני ישיבות, לומדי תורה שבנוגע לעניני
לימוד יש להם בדרך כלל דעה נכונה, וכאשר הדבר נוגע לענינים אלו משובשים
הם בגסות שאין הרעת סובלו. הרי כל זה נובע מתוך שהם נהנים מהם ונהיים
משוחדים, ובעצמם אינם יודעים מה זאת.

מה זאת שוחד? יש החושבים כי שוחד הוא רק אם כל בחור מקבל טשעק של
עשרת אלפים דאלאר. זה אינו נכון. אין להם מושג עד כמה השוחד מוזק.

בוא וראה, חז"ל אומרים לנו כי אסור לשתף את כהן גדול כדי לעבר את השנה
ולעשות אדר שני. כי אם יעברו את השנה יתכן שביום כיפור יהיה כבר קר,
והכה"ג מתוך נגיעה לא יחפוץ להוסיף חודש.

תארו נא לעצמכם: הכהן הגדול אשר נכנס לקדשי הקדשים לפני ולפנים, מקום
אשר אדם אחר הנכנס שם יומת. הוא נחשד חצי שנה לפני כן שלא ירצה
לעבר את השנה.

ולמה, מפני שתהיה לו נגיעה ליום כיפור. מה יקרה? המקוה תהיה קצת קר יותר, מה כל הרעש איזה יהודי חושב בכלל על זה. הנה זהו כחו של שוחד!

ממילא, על אחת כמה וכמה על אלה הלומדים במקומות כאלה שכל קיום הישיבה הוא על ידם. משוחדים הם כולם בלא יודעין. הם אינם מסוגלים לכיין בנושא זה לאמיתה של תורה, אין להם דעה צלולה בענין זה. ומי מדבר על ראשי הישיבות שנהנים בפועל.

ובאן המקום להתריע על שנפרץ לאחרונה, ששולחים את הבנים לשם. כי מדמים בדעתם ששם לומדים מעט יותר טוב. איך אפשר להצליח בבנים טובים על ידי זה. היעלה למישהו על הדעם שאם למשל יעמידו בוואטיקאן ישיבה ויצליחו לקבל את הראש-ישיבה היותר מוכשר, שיגיד שיעורים היותר טובים, האם ישלח מאן דהו את בנו לשם.

ולכסוף באים הם לתרץ, למה משתתפים אנו בהבחירות, משום שאנו רוצים את כספם!

— יד —

הם באים ומסתמכים על "ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך — לא תסור". פזמונים יפים. האם החפץ חיים אינו בר סמכא בענינים אלו? הג"ר אלחנן וואסערמאן אינו בר סמכא? הג"ר חיים בריסקער אינו גדול הדור? החפץ חיים בכמה מכתבים הזהיר על אפילו סתם התחברות עמהם. ואילו הג"ר אלחנן וואסערמאן תלמידו המובהק, מוסר בשמו שנכון שיתבטלו רוב ישיבות ובלבד שלא להתחבר עם הסוכנות. ואז לא היה המדובר לא על ממשלה, לא מרידה באומות, לא כל הענין של הכפירה. סתם ענין התרבות לרשע, רק לשבת אתם יחד, לקבץ יחד הכספים.

המדריגה הקטנה ביותר ממה שהזכרנו: התבדלות מן הרשעים. עליה פסק החפץ חיים "רוב הישיבות יתבטלו". היום המציאות הפוכה, לא רק ש"יתבטלו" ח"ו, הם רוצים בזה "לקיים" את הישיבות. זהו מתיר כל האיסורים בנידון. אתמהא!

מי שרק מוציא ספר מהג"ר אלחנן וואסערמאן, יראה בכל דף שלישי שענין זה הוא איסור גמור ומוחלט, והוא חוזר על זה עשרות פעמים. איסור ההתחברות

— כותב הוא — "הוא איסור ברור שנתפרש בכל הפוסקים ראשונים ואחרונים ואם באנו להעתיק יקצר הגליון מלהכילם". ומי מדבר כבר על הנטפל לעושי העבירה, ולא רק נטפל, אלא ממש עושה העבירה בפועל. איך אפשר לחשוב שיהיה לזה איזה היתר.

— טו —

יש המתנצלים ואומרים: נכון שעבירה היא, אבל היא "עבירה לשמה". למעשה הרי ברור שזהו הבל ראשית, מבואר בבירור בספר נפש החיים והג"ר אלחנן וואסערמאן מביאו, שבזמנינו — עוד בימים ההם — אין מציאות שיוכלו להשתמש בהיתר של עשיית עבירה לשמה.

מלבד זאת, בעובדא דאשת חבר הקיני שעשתה עבירה לשמה, שואלת הגמרא, "והא קא מתהניא" שואל על כך רבי ישראל סאלאנטער, ומה יש במה שהיא נהנית, סוף סוף הרי זאת עבירה לשמה שמותר. ותירץ הוא ז"ל, שאם נהנים מהעבירה, אין מועיל מה שהעבירה היא לשמה. ומעתה וכי יש ענין של מתהניא יותר מענין לקיחת הכספים, הרי הם בעצמם טוענים זאת הם רוצים. הם רוצים את הכסף.

גם טענת "אחרי רבים להטות" אין לה על מה להשען. מפאת כמה וכמה טעמים, ויש מהם המודים בעצמם שאינם יודעי הוראה. וחוצץ מזה אחרי רבים שייך רק בענין שאין נוגעים בדבר.

מלבד כל זאת, רבותי, צריכים אנו להתבונן, את מי מחליפים במי, ומה מחליפים במה, תעמולת עסקנים פוליטקאים בדע"ת הק'. איך שייך בכלל לחשוב ללכת/להבחירות, בעוד שהדבר נוגע לשש או שבע איסורים הגובלים עם יהרג ואל יעבור, וכל זה מחליפים בשטויות שדופות קדים.

בענינים אחרים, אם יהא זה ספק איסור נדה, יהפכו עולמות, על שאלה של אתרוג יחמירו בכל חומר. וכאן כשמגיע לשאלות של איסורי יהרג ואל יעבור, שם מקלו יגיד לו, שם מחפשים היתרים.

וצריכים להתבונן בזה כי כל העבירות הנ"ל אינם לפי שעה אלא נמשכת כל זמן שיבתם בכנסת, וכל מה שנעשה בכנסת שותף למעשיהם כל הזמן על

ידי מה שעשה בבחירתו בקלפי.

ובאמת הי' מן הצורך לבאר הדבר עוד יותר באריכות, וכעת נסיים בזה, ויעזור
ה' שנוכה לעמוד על המשמר ביתר שאת וביתר תוקף עד כיאת גואל
צדק.

ונסיים בלשון קדשו של מרן רביה"ק זי"ע, השי"ת יעזור ויאיר עיניהם ולבם של
ישראל לראות האמת ולא יבושו ולא יכלמו לנצח, ונוכה לראות במהרה
פני משיח צדקינו בהתגלות כבוד שמים במהרה בימינו, אמן.

אזהרה נוראה

ממדן הגאון הקדוש רשכבה"ג רבני יואל טייטלבוים זצוק"ל
אביד דפעהיק ת"ו

ב"ה

שלום וכט"ס אל כבוד אהובי ידידי הרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א בי דינא רבא דעיה"ק ירושלם תובב"א. אתה ה' תשמרם וכציה"רצון תעשה
אחדשת"ה באה"ד כמשפט ליראי ה' ולחושבי שמו.
מכתבכם הגיעני בדבר האיסור על ההשתתפות בבחירות לכנסת.
הנה הרבה יותר ממה שכתוב במכתבכם כבר כתבתי בספרי הקטן ויואל משה.

וממש אני רואה איסור חמור יותר בכל התורה כולה כי ההשתתפות לכנסת הוא השתתפות למינות וע"ז וכפירה גמורה בהש"ת ובתורה"כ כאשר נתבאר באריכות בספרי הג"ל, וגם נשבע להתמסר לחוקי המדינה אשר בתוכם כל חוקי התעבות והענת הג"ל ר"ל שא"א להיות מציד הכנסת בלי העבועה השמאה הזאת.

מלבד שע"י כניסתם לתוכם גם מקבלים מהם כבוד וממון וכדומה. נותנים להם כזה חיזוק רב שירחיבו עוז בנפשם יותר להטיח ולהרחיק רבי רבות משראל קטנים עם הגדולים למינות וכפירה ר"ל.

ואין ספק שאילו לא ה"י משתתפים עמם גם שומרי תורה ומצות. ה"י מציאות לפעול אצלם הרבה שלא ירעו ולא ישחיתו כ"כ. עד רצון הכואבים והרואנים על שפלות התורה והדת ולא ה"י לבם בריא להם כאולם כ"כ.

אבל ע"י ההשתתפות ביניהם והשוחר העצום שמקבלים מהם המעוור עיני חכמים ומסלף דברי צדיקים יודעים כי בידם המה ואומרים הכל אתנו מי ארון לנו. וכת התורה נחלש ושמונא נצח בעוה"ד ומי יודע עד היכן הדברים יגיעו עוד ר"ל.

וכל ההולכים אל הבחירות לשלוח צירים לכנופיות הכופים האלה ר"ל ידם במעל הזה.

ובעצם רובץ על הבחירות איסור נורא ואיום שאי אפשר להתיר בשום אופן אי אילו ה"י למיגדד מילחא ומכש"נ כשהוא לגמרי בהיפך שאים אלא חיזוק יד עברי עבדה ומביא ביצות נוראות ר"ל.

ואין מקום להסתפק בזה, שח דעת כל הגדולים והצדיקים שבדור עולצין כאשר עמנו אזי והבתי מדבריהם הברורים כעמלם בצותים. והדוד וזהו כלו איז נכחו להדיע אי באצבע קפנה מדור שלפני.

והשו"ת ירחם ויארר עיניהם ולבם של ישראל לראות האמת ולא יבושו ולא יכלמו לנצח. ונזכה לראות במהרה פני משיח צדקנו אשר אמת ושלום יהי בימיו.

א"י הכואב ומתאנח במר לבב ובקוים צופיות לרחמי חסדיו המרובים ית"ש.

באעה"ח ב' לס' לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלקים הוא התשכ"א.

הק' יואל טייטלבוים

הצהרת אמונים המבוטאת במלים

... כשם ששופט או דין חייב
לפעול לפי חוקי המדינה
החליט על הענין הנדון, גם אם
חס שונים מדין תורה יד
חייב גם חבר כנסת להכיר
בעליונותם של חוקי
הכנסת. לא רק כל עוד הם
עולים בקנה אחד עם דין התורה,
אלא גם כאשר קיומם
סתירה בין השניים.

... הוספה מתוך כוונת נסתר
להעמיר את דין התורה מעל
לחוקי המדינה...
מעשה פסול הוא

**מתחייב
אני**

פסק וקביעת הכניץ של
המדינה על מובן
מתחייב אני
שבמהצורה אמונים

... כל כוונתו להחנות את
נאמנותו לחוקי המדינה בתנאי
שלא יעמד בסתירה לחוקי
התורה

או מי שאומר ... אני נשבע לחוקי הכנסת
כל אין חס מפדים חוק
שחוא עליון מהם כי אחריות
העליונה היא לחוקי חסם
אין ... יש לראות כמי שלא חציר
אמונים לכנסת ואין יכול
להתחשב נאמן לשליחותו
בכנסת ובמדינה.

של כל נבחר לחבר כנסת בישיבה הראשונה אחרי הבחירות,
היא הכרזת: הכרה בעליונותם של חוקי הכנסת על דין תורה!
התחייבות לחוקי הכנסת נגד דין תורה.
כאשר קיימת סתירה בין חוקי הכנסת לדין תורה.

חידוף וגידוף איום ונורא

יהודי דע כי בהשתתפותך בבחירות המרשיעות,
הנך שולח נציג להכריז בשמוך.

חידוף וגידוף והרמת יד בתורת משה

הנך שולח נציג להצהיר אמונים לכופרים
להניף את דגל הכפירה
ולהשפיל את דברי התורה.

מחלקת ההסברה
ש"י ה"הרות החרדית

שמענו דבר ד'

אל עם ד' דרי ארץ הקודש הע"

שמענו על בלבול הדעות השורר בקרב רבים משלומי אמוני ישראל בענין הבחירות לכנסת המינים למשמע אוזן תדאב נפשנו, אשר יצרא דע"ז של הליכה לבחירות מתגבר ומתפשט כעת באופנים שונים ואמתלאות שונות.

לזאת הנם להכריז ולהדיע, כי האיסור החמור לבחירות שריר וקים, ואין כח בשלם, ולא סיבה ולא אמתלא להחיר באיזה אופן שהוא להצביע בעד שום צד ומפלגה השולחים נבחריהם לכנסת המינים וכבר צווחו וברותינו הגאונים הצדיקים זי"ע בדור שלפנינו, כי כל הירא והחרד לדבר ה', יברח מלהשתתף בבחירות יותר כבורח מפני הארי, כי עצם ההשתתפות והישיבה בכנסת המינים, היא תודאה גמורה במלכות המינות המורדת במלכות שמים, ועוקרת דת תוה"ק, והבוחרים השולחים נציגיהם לכנסת, המה המביאים וגורמים לכל האיסורים החמורים שיש בהם ע"ז, מינות, והעברה על שלש שבועות החמורות, וכל הבוחרים נעשים שותפים באמצעות הודאה בע"ז ובאיסורים החמורים, באמצעות נציגיהם באי כוחם היושבים בכנסת.

וכבר בירר וליבן כשמלה הלכה זו מרן הגאון הקדוש רשכבה"ג זי"ע, בספר הבהיר ויואל משה, והעלה להלכה ולמעשה כי ההצבעה לכנסת איסור איום ונורא הוא, וארי שאג מי לא יירא. וכחיים נראה בעליל להיכן מועדות פניהם של המשתתפים בכנסת המינים, אשר המפלגות הרחיות לכל נוניהם נתחללו ונשתתפו שותפות מלאה וגמורה עם ממשלת הכופרים.

והנם מגלים דעתנו, וקוראים לכל שומרי תורה ומצוות שלא יתפתו לקריאת האומרים ונשתנו העתים והותרה הרצועה, אדרבה ואדרבה האיסור החמור שריר וקים, ומאז ועד עתה נתוספו טעמים ונימוקים לאשר ולחזק האיסור כהנה וכהנה, וכל המשתתפים והמסייעים לאיזו מפלגה שהיא, מסייעים ונעשים שותפים למלכות המינות, והקולר תלוי בצווארם.

על כן אחים יקרים, התאזרו עוז לגדור גדר ולעמוד בפרץ, להמנע ולמנוע מלהשתתף בבחירות.

ובזכות הברכים אשר לא כרעו לבעל הציוני — המקדשים שמו יתברך נגד העולם כולו, נזכה להסרת חרון אף ה' מישראל, ולהרמת קרן התורה, וקרן משיח צדקנו, בב"א.

ט' מרחשון תשמ"ט

משה ארי' פריינד
ראב"ד פעיה"ק ת"ו

יצחק יעקב ווייס
רב ואב"ד פעיה"ק ת"ו

הק' משה טייטלבוים
אבדק"ק סאטמאר

שמואל צבי הורוויץ
(אדמו"ר מספינקא)

משולם פייש סג"ל לאווי
(אדמו"ר מטאהש)

אברהם יצחק קאהן
(אדמו"ר מחולדות אהרן)

באתי להצטרף עם חכמי הדור שליט"א ההולכים בעקבי רבוה"ק שדעתם שלא להשתתף בבחירות לכנסת הידוע והשומעים לדברינו יזכו לכל הברכות האמורות בתוה"ק

יעקב לייזער מפשעווארסק יצ"ו

באה"ח ד' לך תשמ"ט

י"א סיון

נקדעו שם שמים בדבים

שאין לנו חלק ונחלה בעלטון
הכופר בארה"ק

לקיים עלינו פסק דין תורה"ק

עאסור להשתתף
בבחירות
לכנסת המינים

משה ההסברה של היהדות החרדית